

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/816/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713214713
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6713214713.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu TELERVIS PLUS, a. s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného advokátom JUDr. Alanom Strelákom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Bratislave, Na vříšku 12, 811 01, proti žalovanému F. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo L., A. M. XXXX/XX, XXX XX, prechodne bytom vo L., K. XXX/X, XXX XX, právne zastúpenému advokátom Mgr. Iankom Troiakom, so sídlom Advokátskej kancelárie vo Zvolene, Dukelských hrdinov 34, 960 01, v konaní o zaplatenie 409,50 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/186/2014-58 zo dňa 26.05.2015, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 257,50 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 257,50 € od 06.02.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo (tretí výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že dňa 27.05.2011 uzavreli žalobca ako veriteľ na jednej strane a žalovaný ako dlžník na strane druhej Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 420111324 (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo aj „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúročný, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 400 €, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť s odplatom 152 € celkom vo výške 552 € v 13 mesačných splátkach tak, že prvé 3 mesačné splátky zaplatí po 2 € a ďalších desať po 54,60 € so splatnosťou 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V prípade omeškania viac ako tri mesiace so zaplatením splátky sa žalovaný zaviazal zaplatiť celý dlh naraz. Priemerná RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z.z. ku dňu podpisu zmluvy bola 46,56 %; RPMN pri úvere na trinásť mesiacov podľa obchodných podmienok, uvedených na rube zmluvy, predstavuje 67,70%. Dlžník sa v prípade nesplnenia svojho záväzku zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere, poskytnutom na trinásť mesiacov, a to za každý, aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia z celkovej dlžnej sumy. Zmluvné strany si tiež dohodli, že veriteľ je oprávnený účtovať dlžníkovi náhradu účelne vynaložených nákladov za úkony, spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej však 67 €, ktorá nepodlieha vyúčtovaniu.

Okresný súd vychádzal z ustanovení §1 ods. 2, §7 ods. 1, §9 ods. 2, §11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení aktuálnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej v texte len „z.č. 129/2010 Z.z.“ alebo aj „zákon o

spotrebiteľských úveroch“), §544 ods. 1, 2, § 545 ods. 1, 2, §545a, §53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, §53a ods. 1, §40 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej v texte aj „OZ“) a uzavrel, že v prejednávanej veci zmluva nespĺňa všetky náležitosti v zmysle §9 zákona o spotrebiteľských úveroch, predovšetkým termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§9 ods. 2 písm. f/), neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov ako celkových nákladov spotrebiteľa, spojených so spotrebiteľským úverom (§9 ods. 2 písm. i/), pričom uvedenie RPMN má obdobný význam ako jednotková cena u nákupu fyzického tovaru, udávaná spravidla za 100 g alebo 100 ml, preto jej riadne uvedenie je významným faktorom orientácie spotrebiteľa o poskytovanom úvere. Pokiaľ záväzná povinnosť žalovaného ako spotrebiteľa bola v zmluve o úvere definovaná súčtom splátok, splatných postupne v rôznom čase, tak všetkými relevantnými nákladmi zmluvy sú tieto platby spolu v miere, v ktorej prevyšujú istinu; ilustračne povedané, keby úver so všetkými týmito nákladmi bol splatný práve po jednom kalendárnom roku, tak miera, v ktorej tieto náklady prevyšujú istinu, by bola ročnou percentuálnou mierou nákladov. V tomto zmysle ročná percentuálna miera nákladov zohľadňuje aj časový aspekt splatnosti povinností žalovaného ako dlžníka, keď povinnosti splatné skôr sú ťaživejšie ako povinnosti splatné neskôr. RPMN, uvedená len v obchodných podmienkach zmluvy o úvere, nespĺňa obsahovú náležitosť samotnej zmluvy o úvere tak, ako to má namysli §9 ods. 2 písm. i/ z. č. 129/2010 Z. z.. Vzhľadom na nedostatok zákonných náležitostí zmluvy je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§11 ods.1 písm.b/). Keďže úver žalobca poskytol žalovanému vo výške 400 € a žalovaný vrátil 142,50 €, žalobca má nárok voči žalovanému na rozdiel vo výške 257,50 €, ktorú mu súd priznal. Podľa §517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 OZ priznal súd žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške stanovenej §3 a §10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. V prevyšujúcej časti potom žalobu o zaplatenie sumy 152 € s príslušenstvom zamietol.

Žalovaný vo svojej obrane poukázal na osobný konkurz, vyhlásený na jeho majetok dňa 30.05.2012 uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1K/21/2012-80. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti konštatoval, že konkurz bol zrušený uznesením okresného súdu č.k. 1K/21/2012-178 zo dňa 05.09.2013, právoplatného 28.09.2013 po splnení konečného rozvrhu výťažku (oznam Okresného súdu Banská Bystrica v Obchodnom vestníku č.193/2013 zo dňa 07.10.2013) a i keď žalovaný podal návrh na povolenie oddĺženia na Okresný súd Banská Bystrica dňa 25.06.2012, k jeho oddĺženiu doposiaľ nedošlo, preto jeho obrana nie je dôvodná.

O trovách konania rozhodol podľa §142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, platného a účinného do 30.06.2016 (ďalej v texte len „O.s.p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože pomer úspechu a neúspechu vo veci je približne rovnaký.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalovaný. Navrhol žalobu v plnom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania pred súdom prvej aj druhej inštancie, alebo rozsudok zrušiť a vrátiť vec na nové konanie. Okresný súd Banská Bystrica dňa 30.05.2012 vyhlásil na jeho majetok konkurz; týmto rozhodnutím boli všetci veritelia vyzvaní k prihláseniu svojich pohľadávok do konkurzu v lehote 45 dní od jeho vyhlásenia; žalobca tak neurobil a pohľadávku si do konkurzu neprihlásil. Konkurz bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1K/21/2012-178 zo dňa 05.09.2013, právoplatného 28.09.2013 po splnení konečného rozvrhu výťažku zrušený. Ešte počas konkurzu dňa 25.06.2012 žalovaný podal návrh na povolenie oddĺženia, ale okresný súd doposiaľ nerozhodol. Za toto obdobie mohol mať žalovaný za sebou aj skúšobné - oddľžovacie obdobie a mohlo už byť rozhodované o zániku všetkých jeho dlhov. Nečinnosťou štátneho orgánu tak nastala situácia, že žalovanému môže vzniknúť reálna škoda napriek tomu, že konal zodpovedne, podal návrh na konkurz na svoj majetok, poskytoval súčinnosť správcovi a konkurznému súdu a veriteľ, ktorý si pohľadávku neprihlásil do konkurzu, je ešte vo výhode oproti zodpovednejším veriteľom, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili. Okresný súd mal žalobu zamietnuť aj s prihliadnutím na §47 Zákona o konkurze hlavne z dôvodu, že žalobca si svoju pohľadávku uplatnil žalobou na súde, ktorú podal dňa 28.08.2013, t.j. v čase prebiehajúceho konkurzu, ktorý bol právoplatne ukončený 28.09.2013.

S prihliadnutím na spotrebiteľské právo mal prvoinštančný súd žalobu zamietnuť aj z dôvodu neplatnosti celej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola formulárovou zmluvou bez akýchkoľvek individuálnych dojednaní, ktoré by mohol žalovaný ovplyvniť. V takom prípade by mal žalobca nárok len na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov titulom bezdôvodného obohatenia od žalovaného, a to by žalovaný mohol namietať premlčanie jeho nároku (v lehote dvoch rokov) a mohol mať aj z tohto dôvodu v spore plný úspech, keďže žalobca podal žalobu až po dvoch rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu najprv žiadal odvolanie odmietnuť ako neodôvodnené; po doplnení odvolania žalovaným poukázal na to, že v odvolacom konaní nemožno uplatniť novoty a skutočnosti uvedené v doplnení odvolania boli žalovanému známe už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie.

4. Žalovaný podal odvolanie za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „C. s. p.“), ktorý v §470 ods. 1 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1,2 C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 C. s. p.) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa §387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil.

Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§380 ods.2 C. s. p.).

Súd prvej inštancie vyhodnotil všetky dôkazy, ktoré vykonal na návrh strán; závery súdu prvej inštancie zodpovedajú zistenému skutkovému stavu a jeho posúdenie po právnej stránke je správne.

8. Odvolanie nie je dôvodné.

Tvrdenie žalovaného, že okresný súd nepreskúmal zmluvu z hľadiska spotrebiteľského práva, neobstojí. Okresný súd správne uzavrel, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský úver, ktorý vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zo spisu vyplýva, že žalovaný prevzal v hotovosti od žalobcu sumu 400 €, zaplatil celkom 142 €, zostáva mu povinnosť zaplatiť žalobcovi 257,50 € s príslušenstvom.

9. Odvolacie námietka, že okresný súd mal žalobu zamietnuť s odkazom na §47 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, nemá oporu v platnom práve. Podľa §47 ods.1,4 zákona č. 7/2005 Z.z. Zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej v texte aj „ZoR“) sa všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku, podliehajúceho konkurzu, patriaceho úpadcovi, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu prerušujú; lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. V prerušených konaniach (podľa odseku 1) možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

Zo súdneho spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu dňa 28.08.2013; 14.11.2013 ho okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu; dňa 15.07.2014 okresný vydal platobný rozkaz po tom, čo žalobca upravil petit žaloby ohľadom zmluvnej pokuty. Konkurz na majetok žalovaného bol zrušený dňa 28.09.2013. Zákonný dôvod na prerušenie konania už v čase zasielania výzvy žalobcovi na zaplatenie súdneho poplatku neexistoval.

10. Obrana žalovaného ohľadom vyhlásenia osobného konkurzu tiež neobstojí; v zmysle §167e ZoR sa súdne konania zastavujú len v prípadoch, tam vymenovaných; v zmysle §166 ods. 2 citovaného zákona domáhať sa zbavenia dlhov možno len po zrušení konkurzu, preto procesu oddĺženia musí vždy predchádzať konkurz, v ktorom aspoň čiastočne došlo k uspokojeniu prihlásených pohľadávok. V prípade konkurzu, ktorý bol zrušený z dôvodu, že majetok dlžníka nepostačoval na úhradu pohľadávok proti podstate (§102 ods. 1), zákon oddĺženie nepripúšťa. Týmto ustanovením sa upravuje možnosť oddĺženia dlžníka, ktorý je fyzickou osobou; pričom právo na oddĺženie má každý dlžník, pri ktorom konkurzné konanie skončilo konečným rozvrhom. Neuspokojené pohľadávky zrušením konkurzu nezanikajú, preto zákon ponúka fyzickým osobám možnosť domáhať sa po zrušení konkurzu zbavenia

svojich dlhov (oddĺžením); o tejto možnosti je dlžník v rámci konkurzného konania súdom primerane poučený.

Vyššie uvedené len potvrdzuje, že okresný súd postupoval správne, keď vec prejednal a rozhodol; pohľadávka žalobcu voči žalovanému zrušením konkurzu nezanikla.

11. Záverom krajský súd považuje ohľadom jeho procesného postupu za potrebné uviesť, že žalovaný podal elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu tzv. „blanketné“ odvolanie, neprípustné ani Občianskym súdnym poriadkom ani Civilným sporovým poriadkom. Uviedol v ňom, že ho doplní v lehote piatich dní, čo však neurobil. Po predložení jeho originálu v lehote troch dní (§42 ods.1 O. s. p.) a po doručení odvolania žalobcovi (§209a O. s. p.) okresný súd postúpil vec krajskému súdu na rozhodnutie. Keďže okresný súd nepostupoval v zmysle §209 O. s. p. a nevyzval odvolateľa na doplnenie náležitostí podľa §205 ods. 1,2 O. s. p. s poučením o následkoch neodstránenia väd odvolania v zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p., krajský súd vyzval odvolateľa na doplnenie podania, pretože z neho nebolo zistiteľné, v akom rozsahu napáda rozsudok okresného súdu a ani čo chcel podaním opravného prostriedku dosiahnuť (§205 ods. 1 O. s. p., §363 C. s. p.). Po doplnení odvolania vec prejednal a rozhodol, pričom sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie jeho rozhodnutia. Okresný súd rozhodol správne, nárok žalobcu nie je premlčaný; po preskúmaní spotrebiteľského úveru v zmysle z.č. 129/2010 Z.z. súd prvej inštancie správne konštatoval jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť a správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 257,50 € s príslušenstvom.

12. V dôsledku úspechu žalobcu v odvolacom konaní by mal tento právo na priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle §255 ods. 1, §262 ods. 1 C. s. p. v spojení s §396 ods. 1 C. s. p.; žalobca si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplynuli. Preto krajský súd rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v odvolacom konaní nepriznal.

13. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).